

Összeállították az új hangversenyévad műsorát

Emil Gilelsz is szerepel Szegeden — Ismét megszervezik a négy ifjúsági koncertsorozatot

Az Országos Filharmónia — a szegedi kirendeltség javaslatát, kívánságait is figyelembe véve — összeállította az októberben kezdődő új hangversenyévad műsorát. E szerint a Szegedi Nemzeti Színházban az idén is, akárcsak tavaly, **tíz nagyzenekari koncertet tartanak**, a Zeneművészeti Szakiskolában is megrendezik a három, egyenként négy hangversenyből álló bérleti koncertet.

Az idény október 14-én az Állami Hangversenyzenekar vendégzereplésével kezdődik. A zenekart Konstantin Iljev, európai hírvéltő karnagy vezényli. A műsor érdekessége, hogy **szerepel benne Hindemithnek, a világhírű német zeneszerzőnek, a modern muzsika egyik legnagyobb alakjának Mathis, a festő című műve.**

A következő színházi hangversenyen, október 21-én a lipcsei filharmonikusok szerepelnek. A karmestert még nem jelölték ki, szölisták: Annarose Schmidt zongoraművész. A műsor — többek között — Kohan Zongoraverseny és Richard Strauss Till Eulenspiegel című szimfonikus költeménye.

A Szegedi Bartók Béla Filharmonikus Zenekar **novemberben szerepel először a színházban.**

Első hangversenyüket Edvard Kátevitz, a gdanski operaház zeneigazgatója vezényli. Közreműködik Várnagy Lajos, a kitűnő szegedi hegedűművész, aki vagy Hidas Frigyes Concertino-ját, vagy Hacsaturján népszerű Hegedűversenyét mutatja be. A decemberi hangversenyt is a szegedi zenekar adja. Németh Gyula vezetésével Prokofjev Deszdúr Zongoraversenyét és Ránki György Don Quijote című szvitjét mutatják be. A zongoraversenyt Natalia Juzbaseva híres szovjet művész játssza. Februárban Lehel György vezényli a szegedi zenekart. A hangversenyen Nemes Katalin Galinyin ismert szovjet zeneszerző zongoraversenyének előadásával szerepel.

Kodály Zoltán 80. születésnapja alkalmából februárban rendez **ünnepi hangversenyt a Bartók Béla zenekar és a Szegedi Zenebarátok Kórusa.**

Előadják Kodály Felszállott a páva című népdalra írt variációt, az I. szimfóniát és a Psalmus Hungaricus-t. A tenorszólamot Simándy József énekli. Vezényel Vaszy Viktor. Ugyanez az együttes egy másik hangversenyen Forrai Miklós vezényletével Haydn Júdás című oratóriumát is bemutatja.

A szegedi zenekar áprilisi színházi hangversenyét Fejér György, a győri filharmonikusok vezető karnagya vezényli. A koncerten Ravel híres Zongoraversenyének előadásával Solymos Péter működik közre.

Szabó Csilla, a nemrég lezajlott Buenos Aires-i nemzetközi verseny fiatal magyar győztese is szerepel az új évadban Szegeden.

Liszt Esz-dúr Zongoraversenyét adja elő. Ugyanezen a hangversenyen fölép Mező László csellóművész is. A koncertet Lukács Ervin vezényli.

A jövő évi hangversenyévad **legnagyobb eseménye**

kétségtelenül Emil Gilelsz koncertje lesz. A világhírű szovjet zongoraművész az idény vége felé látogat Szegedre, s a színházban ad szimfóniát.

A kamarabérleti hangversenyeken Kovács Dénes, Bächer Mihály, a Komlós vonósnégyes, Daniel Safran szovjet gordonkaművész, Hernádi Lajos, Pieter Zechlin német hegedűművész, Lydia Grychtolovna lengyel zongoraművész, Török Erzsébet és Antal Imre szerepel. A helyi művésztanárok közül Erkel Tibor, Varjú Irma, Szendrey Imre, Kemény Kló, Höchtl Margit és Bán Sándor lép fel ezeken a kamarahangversenyeken.

Az ifjúság számára az új évadban is megszervezik a négy hangverseny sorozatot. Külön az általános iskolásoknak, külön az ipari tanulóknak, külön a középiskolásoknak és külön a Vasútforgalmi Technikum diákjainak.

Ezeknek a koncerteknek a műsora, a tavalyiakhoz hasonlóan, az idén is igen színvonalasnak ígérkezik. A középiskolásoknak például bemutatták a Psalmus Hungaricus-t, a Vasútforgalmi Technikum diákjainak pedig egy másik világhírű Kodály-művet, a Budavári Te Deumot.

Teljesített felajánlás

Szép eredményekkel járt az olvasóterem nyitvatartásának meghosszabbítása a Somogyi Könyvtárban

A Somogyi Könyvtár a kölcsönző, a fiókhálózati és más egyéb könyvtári munkák mellett az olvasószolgálatát is igyekszik Szeged dolgozóinak és tanulóifjúságának igényeit a legjobban kielégíteni. Arra törekszik, hogy a könyvtár látogatói otthonosan érezzék magukat és munkájukhoz minden szükséges irodalmat megkapjanak. A könyvtár helytörténeti anyagának jellegéből adódik, hogy a hírlapok, a folyóiratok és a különböző szakirodalmi művek állománya szinte kimeríthetetlen kincseshányja a várossal és a szegedi problémákkal foglalkozó főiskolai, egyetemi hallgatók, valamint tudományos kutatók számára, akik

jórészt ezt az anyagot feldolgozva gyűjtik össze tanulmányaikhoz vagy szakdolgozatukhoz a szükséges irodalmat.

Az olvasóterem látogatói ipari, mezőgazdasági és értelmiségi dolgozók, legnagyobb részt azonban egyetemisták és főiskolai hallgatók. Ebből következően, hogy a vizsgaidőszak idején a könyvtár olvasótermét az átlagnál jóval többen látogatják. Mivel az a célunk, hogy minél jobbat és minél többet nyújtsunk olvasóinknak, az olvasószolgálati csoport munkatársai — az MSZMP VIII. kongresszusának tiszteletére — vállalták, hogy az olvasóterem nyitvatartását a vizsgaidőszakban két hónapra keresztül napi 9 óra helyett 11 órára hosszabbítják meg.

A felajánlás értékes és hasznos volt. Igazolja ezt az a néhány statisztikai adat, amely az 1961. és 1962. év hasonló időszakában a látogatottságról és a forgalomról készült. 1961-ben, a tanév végi vizsgaidőszak idején, a látogatók száma 3151 volt, 1962-ben pedig már 5303. Különösen az egyetemi és főiskolai hallgatók száma növekedett meg örömdetesen az olvasók között: 103 százalékkal többen jártak az idén a könyvtárba, mint tavaly. A művek forgalmazása ebben az időszakban 57 százalékkal emelkedett.

Szabó Imre, az olvasószolgálati csoport vezetője

lyett 11 órára hosszabbítják meg.

VADÁSZ FERENC:

AZ ÖRVÉNY VISSZANÉZ

(11)

AHOGY ELKÉPZELTÜK...

Böles, derűs nagyapám ezen az éjszakán viszonozta csurgó látogatásomat. Eljött hozzám, ide a támaszpontra. Elgőtt, nézett, hallgatott, csóválta a fejét. Féltálmomban is mintha szüntelenül őt láttam volna. Nem tudtam megválni a rámtört emlékektől.

Reggel — feledez az éjszakai palotaforradalmat —, somogyi gyerekkoromról beszéltem a fiúknak. A malomról... Odalátszott az ősi templom nyolcszögletű tornya... A kicsi házak elszórtan bújnak meg a kertek között...

»Damned rats!... — csengett a fülemben.

Azon a nyáron nagyon elszaporodtak a malomban a patkányok. Nagyapám azt mondta: régen csengőt kötöttek az elfogott patkányra, úgy szabadtették rá a többire, hogy ijesztő lármájával elűzze őket. Alkalmaztak egyéb módszert is: szöges drótot fűztek az ámokfutásra küldött patkány bőrébe, vagy bevarrták fenekét, hogy kinyíjjon megvaduljon. Neki — nagyapámnak —, különleges, de bevált módszere volt.

Állt a raktár sarkában egy rozsdás, üres vashordó. Benzint tartottak benne valaha. Ebbe a vashordóba patkányokat zárt nagyapám. Már nem emlékszem pontosan, hányat. Ugy tűnik, hat volt, de ez nem bizonyos...

A fiúk némák maradtak.

— Hallgatók?

— Mondd csak — biztatott Valentin.

— Az öreg letakarta a vashordót — folytattam —, nem adott enni a patkányoknak. Elsőnap ijeztetgetőzések másnapra dühös, kétségbeesett száguldássá vált, harmadnapra már véres körmökkel és fogakkal martak egymásba. Hamarosan éhségük és dühük áldozatává lett a leggyengébb. Szétmarcangolták, felfalták. Ez lett a sorsa a másodiknak, majd a harmadiknak, a negyediknek, az ötödiknek...

— Értitek? — kérdeztem.

Azt hittem, elaludt a társaság. De mindenki ébren volt.

— Folytassam?

REPÜLŐ KOPORSÓK

Egyre szaporodó katasztrófák — Pánik az amerikai polgári légitársaságoknál

A Boeing-707 Amerika legmodernebb és leggyorsabb lökhajtásos utasszállító repülője: 145 utast tud 975 kilométeres maximális sebességgel szállítani. Nyolcezer kilométert tesz meg lezállás nélkül.

Pillanatnyilag a legtöbb nyugati légitársaság Boeing típusú utasszállítókat használ, elsősorban az USA-ban, Dél-Amerikában és Nyugat-Európában. Mintegy 300 Boeing gép járja a világ légi útjait.

A szuperlatívuszok ellenére az utóbbi hetekben a Boeing gépek iránti kereslet, sőt az utastér kihasználása is egyre inkább csökkent. Számos utas inkább lemond a gyors közlekedésről és más típusú gépet használ. Az ok: az utóbbi hónapok és hetek számos megdöbbentő katasztrófája.

Több száz halott

Már a berepülésnél lezuhant az egyik kísérleti gép. Ennek ellenére megkezdtek a szériagyártást, de csakhamar két újabb katasztrófa híre járta be a világot. Majd ismeretessé vált, hogy két Boeing 707-es gép

csak hosszas körözés után tudott leszállni.

Röviddel később lezuhant egy Boeing utasszállító az amerikai Iowa állam felett, majd egy másik New York repülőtere, Idlewild előtt a tengerbe zuhant.

A legnagyobb szerencsétlenségre alig egy hónappal ezelőtt került sor, amikor Párizs-Orly felett 131 utasával lezuhant a légitársaság Boeing 707-es különrepülőgépe. Az utóbbi négy katasztrófánál 252 utas vesztette az életét, még szerencse, hogy nem voltak a gépek zsúfolásig tele.

Egy csapszeg

A párizsi katasztrófa nagy világviszhangot váltott ki. A Boeing gépeket használó repülőársaságok lázas munkába kezdtek, hogy a szerencsétlenségek okait kikütsassák. Még tartott a párizsi vizsgálat, amikor megjelent egy közlemény: megtalálták a hibát, az oldalkormány egyik csapszege lazult meg. A gyár tájékoztatóját már másnap visszavonták, mert kiderült, »más okok is előidézhették a szerencsétlenséget.«

Amikor mégsem sikerült a lezuhanás okát kideríteni, az a hír terjedt el a sajtó hasábjain, hogy az egyik utas csempészett az utastérbe robbanóanyagot, és az robbant fel. Ez utóbbi híresztelésnek az volt a célja, hogy a Boeing gyár »tisztágalomból?

lelkiismerettel" tudja továbbra is eladni és repülni géptípusait.

Utolérni a Szovjetuniót

Az USA-ban nyílt titok, hogy a Boeing 707 presztízs-gép. Valószínűleg biztos és jó géptípust lehetett volna konstruálni, ha a kormány nem adja ki az utasítást, hogy »a lehető legrövidebb időn belül« lökhajtásos utasszállítót kell forgalomba állítani, mert a Szovjetunió már használt polgári légitársaságban lökhajtásos utasszállítókat.

A Boeing-művek és a szakértők tudták, hogy még legalább 2 évre van szükségük a konstrukció tökéletesítésére, ennek ellenére elrendelték a szériagyártást.

Légügyi szakértők szerint a Boeing gépeknek túl sok üzemanyagot kell lezállás nélküli útjaikra magukkal vinni. Ezenkívül könnyen robbanó üzemanyagot használnak, benzint és kerozint keveréket, amelyet például az angol hatóságok nem engednek saját járataikon használni.

A pilóták szerint a 707-esek navigációs rendszere már elavult, de az amerikai ipar ragaszkodik hozzá, mert az a hír terjedt el a sajtó hasábjain, hogy az egyik utas csempészett az utastérbe robbanóanyagot, és az robbant fel. Ez utóbbi híresztelésnek az volt a célja, hogy a Boeing gyár »tisztágalomból?

Országos tűzoltóverseny — szegedi résztvevőkkel

Most szombaton és vasárnap rendezik meg Budapestten az országos tűzoltóversenyt. A versenyen részt vesznek a nemrégiben lezajlott járási, megyei és ország-részi versenyek első helyezettjei.

A szegediek közül is több csapat szerepelt jó eredménnyel a legutóbbi versenyeken. Így részt vehet az országos tűzoltóversenyen a kén-tűzoltók ma, pénteken délután indulnak a főcsapata. A női csapat különböző perceként 800 literes tűzoltóanyagot adó, kismoto-

ros-fecskendővel vesz részt a vetélkedésben. Készülnek a versenyre a Szegedi Kenderfonógyár kötélverő üzeme-nek férfi önkéntes tűzoltói is.

A szegedi járás közsegei közül Szőreg férficsapata gépjárműfecskendővel, Kis-kundorozsma pedig úttörő fiúcsapatával szerepel majd a budapesti versenyen.

A vetélkedőn résztvevő önkéntes tűzoltók ma, pénteken délután indulnak a főcsapata. A női csapat különböző perceként 800 literes tűzoltóanyagot adó, kismoto-

— Persze — súgta izgatottan a szomszéd ágyból Seres András. — Folytasd.

A malompatkány — az, amelyik életben maradt, mert felzabálta a többi —, társai vértől ittasan, az öldökléstől eszt vesztve, iszonyatosan megvadulva kimenekült a vashordóból. Nagyapám szabadon engedte, hogy irtson, pusztítson, amerre elhalad...

A lélegzését sem hallottam a fiúknak.

Fenn vagytok még? — kérdeztem.

Senki sem felelt.

Ó, te csodás narkotikum, élni segítő cinizmus. Így képzeltek valóban: a washingtoni American University, a Yale, a Harvard, az University of California, vagy az oregoni, a pennsylvániai, a New York-i egyetemek valamelyike fogad majd be falai közé bennünket. Körülöttünk nagy fehér csend lesz, szétlen léptekkel jár a fennkölt tudomány...

Meg kell írnom a levelet, a főnök sürget.

»Kedves édesapám és Gitta! Régen nem írtam, de ment-segimre szolgáljon, hogy sok a tanulnivaló az egyetemen. A nyelvi nehézségeket még mindig nem sikerült teljesen áthidalni, de akárhogy lesz is, elhatároztam — és ehhez most már következetesen tartom magam —, orvos leszek mindenáron. Most már — említettem —, minthogy leszol-gáltam a katonadíjemet, USA állampolgár lettem.

Mit írjak magamról? Már alig emlékeztem valamire az otthon tanultakból. Újra át kellett vennem mindent. Ugy tűnik, hogy az itteni tanulmányaim nem annyira alaposak, mint az otthoniak...

A főnök szereti, ha itt-ott tárgyilagosság cseng ki a levelemből. Azt se bánja, ha néha elégedetlenkedünk. Így elérhetjük — mondja —, hogy otthon ne kételkedjenek a szavainkban, elhiggyenek mindent, amit írunk. Egyszóval...

»Itt San Franciscóban élénke, mozgalmasak éjszaka is az utcák. Talán otthon Félegyházán el sem tudjátok képzelni, milyen is ez az itteni szemképrázat, fénylő világ. Elég nehéz olyan önmegtartóztatónak lenni, hogy az ember ilyen körülmények között a tanulásra összpontosítsa figyelmét. Mi mégis éjjel tanulunk, most kezdjük a szövet-tani fejezetet. Mindent sorbaveszünk: biokémiát, élet-tant, fejlődést, anatómiát. A professzorok sokat kívánnak...

Bizarr ötlet: elképzelni is mulatságos Donlan örmestert a professzor szerepében. Még otthon azt olvastam valahol, hogy Göring állítólag azt mondta — Hitler minisztere volt, mókás figura, hordó hasát elfedték a medáliák és a kezében — így láttam egy képen — vértől csöpögő bárdot tartott (lehet, hogy ezt az utóbbit csak a kommunisták talál-ták ki propaganda céljából) —, hogy náluk, Németország-ban az örmesterek fogják helyettesíteni a professzorokat,

kaszárnyák az egyetemeket. Nem tudom, sikerült-e ezt megvalósítaniok. En mindenestre professzorokkal helyettesítem az örmestereket, s levelemben — Kolthay gratulálni fog érte — megejtő hitelességgel számolok be róluk apámnak és Gittának.

»Egy magyar professzor mondta az orvosi hivatásról — sajnos nem emlékszem a nevére — »Une vérité est une étape sur one ronte, qui n'a pas de fin«. Ezt tartom én is jelmondatomnak a jövőben.

Mit írjak még? Sose hittem volna, hogy ilyen nehéz összehozni egy levelet.

»Mellékeltem küldök néhány fényképet. Mit szól sz Gitta ehhez az autóhoz? Még nem egészen az enyém, de már majdnem. Ugy értem, hogy még valamennyi hátra van a részletfizetésből.

Féher köpenybe bújtam, odaálltam az óriási Austin A 99-es mellé. Ez most itt a legutóbbi szeria. Ha nem tévedek, colone Trimmelé, a tengerészgyalogosok parancsnoka. De azt hiszem, az ötlet nem rossz, Félegyházán sikerem lesz. A számat összeszorítottam, sapkában álltam a fényképezőgép elé és széles keretű napszemüvegben. Apro-pó: a tengerészgyalogosok.

Legutóbb századkötelekben gyakorlatoztak. Minket, »különlegesekeket« a nyomukba küldték — persze »feketén« — azok mitem tudtak rólunk. Legalábbis a legénység nem. Anyagi ellátottság nélkül, napokig a sarkukban voltunk. A mocsarakban táboroztunk. A mi csoportunkon kívül egy másik is működött a terepen. Nem beszélhettünk velük, de észrevettük őket. Külsejükről ítélve valamennyien latin-amerikai társaság lehetett. Valószínűleg kubaiak voltak. Ugyanezt csinálták, amit mi.

A jenki után lopakodtunk, s az volt a teendők, hogy elvágjuk utánpótlási vonalaikat, megkíséréljük köztük a bomlasztást. Izgalmas gyakorlat volt. Keresztül kellett csúsz-nunk az erdő járhatatlan ösvényein. Rajtaültöttünk két te-repárjukon, szépszerével elvettük tőlük. Mire felocsúdtak a meglepetésből, már eltűntünk a szemük elől. Aztán jel-kepesen megmérgeztük a kutak vizét. Ilyen a mi tudomá-nyunk... Mindig másféle fegyverrel szerelnék fel bennün-keket, mindig másféle gyármányúakkal, a megkívánják, hogy gyorsan rájőjjünk a kezelés módjára... Ertenünk kell a híd-robbantáshoz és kést is hordunk magunkkal, hogy adotti helyzetben leszálljunk az ellenség őrszeméit, vagy elvágjuk a nyakát... »Pusztá kézzel is ölni tudj« — mondja a főnök. — Hőmezőn és mocsárban egyformán feltalálod magad». Az amerikaiakat követve — mintha ellenség járna előttünk — meg kellett szerveznünk a folyamatos híradást, kikémleltük őket, értesítenünk kellett parancsnokságunkat az elő-tűnk vonuló alakulat minden mozdulatáról...

(Folytatjuk)